

Uitvoeringsprogramma 2026

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

1. Inleiding

Met de inzet van de instrumenten vergunningverlening, toezicht en handhaving dragen we bij aan een veilige, schone, leefbare, gezonde en duurzame leefomgeving. In onze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (U&H-strategie) is beschreven wat we willen bereiken en wat onze prioriteiten zijn. In dit uitvoeringsprogramma is de inzet van de VTH-instrumenten opgenomen met daarbij de planning en capaciteit in 2026.

Met dit uitvoeringsprogramma voldoen we aan bepalingen uit het Omgevingsbesluit waarin de landelijke kaders en eisen voor de gemeentelijke beleidscyclus zijn vastgelegd. De provincie beoordeelt vanuit Interbestuurlijke Toezicht in welke mate we voldoen aan de kaders en eisen. Dit uitvoeringsprogramma is een onderdeel van onze beleidscyclus.

In aanvulling op de inzet vanuit onze gemeente ligt de uitvoering van VTH-taken ook bij de Omgevingsdienst Utrecht (ODU), de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) en partners zoals provincie, waterschap en politie. De wijze van samenwerking met deze organisaties is in onze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (U&H-strategie) vermeld.

In dit uitvoeringsprogramma gaan we in op VTH-instrumenten en capaciteit die we als gemeente inzetten. Onze partners maken uitvoeringsprogramma's voor de taken die aan hen zijn opgedragen of die ze vanuit hun bevoegdheid uitvoeren. Met name met ODU en VRU is er regelmatig overleg en nauwe afstemming over de inhoudelijke prioriteiten, programmering, inzet van middelen en lopende zaken.

Dit uitvoeringsprogramma vormt de leidraad voor de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken. De uitvoering kan door omstandigheden wijzigen. Dit wordt meegenomen in onze verantwoording over de uitvoering in ons jaarlijkse evaluatieverslag.

2. Ontwikkelingen

Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet was één van de grootste wijzigingen in wetgeving voor het fysieke domein. De uitgangspunten van de wet zijn participatie en integrale aanpak op basis van vertrouwen, met als doelen: minder en overzichtelijkere regels, meer ruimte voor initiatieven van inwoners en bedrijven en lokaal maatwerk.

De Omgevingswet heeft gevolgen voor onze dienstverlening en voor de inzet van VTH-instrumenten. In onze dienstverlening, werkprocessen en in dit uitvoeringsprogramma zijn deze gevolgen verwerkt. Inmiddels hebben we 2 jaar ervaring opgedaan met de procedures en dienstverlening onder de Omgevingswet. In dit Uitvoeringsprogramma is een raming gemaakt voor het aantal verzoeken en aanvragen dat we verwachten en de raming van de inzet die daarmee is gemoeid. Ook is beperkte inzet opgenomen om een bijdrage te leveren aan de kerninstrumenten zoals de opbouw van het omgevingsplan.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Gelijktijdig met de Omgevingswet is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. De private kwaliteitsstoetsing is vanaf 1 januari 2024 van toepassing bij eenvoudige nieuwbouw. Dit betekent dat de gemeente bij een vergunning bij eenvoudige nieuwbouw de bouwtechnische aspecten niet meer hoeft te beoordelen of te controleren. Marktpartijen dragen er zelf zorg voor dat aantoonbaar aan wettelijke eisen wordt voldaan. Dit aan de hand van door die partijen toe te passen methodes voor kwaliteitsborging.

Wat de gemeente blijft doen is de toets aan welstandseisen, omgevingsplan en veiligheid voor de omgeving. Daarnaast dient de gemeente te controleren of de kwaliteitsborger werkt met een goedgekeurde methode, ontvangen we meldingen voorafgaand-, en na realisatie en beoordelen we aan de hand van de verklaring van de kwaliteitsborger of het bouwwerk voldoet aan de landelijke eisen en of in het gebruik kan worden genomen. Ook blijven we het bevoegd gezag voor handhaving tijdens de bouwfase.

In het “Beleid uitvoering Wet kwaliteitsborging” is vastgelegd welke afwegingen zijn gemaakt tussen het uitvoeren van taken conform de bedoeling van de wetgever en de verantwoordelijkheid die de gemeente heeft. Daarbij houdt de gemeente met name toezicht op het proces en is de kwaliteitsborger verantwoordelijk voor het toezicht op de inhoud, namelijk het voldoen aan de technische bouwvoorschriften. In dit uitvoeringsprogramma zijn de opgedane ervaringen met de gevolgen van de Wkb zowel in de VTH-instrumenten als in de capaciteitsraming verwerkt.

Meldingen en klachten

Inwoners melden in toenemende mate overlast. Met de verwachting dat we vanuit toezicht reageren op deze meldingen. In dit uitvoeringsprogramma zetten we onze capaciteit in op het zoveel als mogelijk opvolgen van urgente meldingen, om zelf te signaleren waar nodig en om op te treden vanuit ons reguliere, geplande toezicht. Daarbij ligt de prioriteit bij activiteiten met een hogere risicoscore uit onze risicoanalyse.

Complexiteit

Om de leefbaarheid in de kernen voor de lange termijn te borgen zet het gemeentebestuur in op woningbouw. Door toename van het aantal inwoners kunnen de voorzieningen behouden blijven. Bij het beoordelen van voorgenomen ruimtelijke initiatieven neemt de complexiteit toe. De woningbouwopgave wordt gerealiseerd op enkele uitbreidingslocaties en transformatie van (kantoor)gebouwen maar vooral op inbreidingslocaties. Ook komen innovatieve woonvormen vaker voor. Verder zijn er nieuwe initiatieven op energieopwekking en -opslag en op circulaire economie (hergebruik van grondstoffen). Dit werkt door in het tijdsbeslag die nodig is voor het beoordelen van dergelijke initiatieven en op het vergunningproces.

Ook merken we dat het aantal handhavingsverzoeken en verzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo) toeneemt en in steeds meer gevallen tijdrovend is. Al deze aspecten zijn opgenomen in dit Uitvoeringsprogramma en van een realistische capaciteitsraming voorzien.

Aandachtvolle projecten

Een aantal initiatieven en projecten vraagt om specifieke aandacht en inzet vanwege hun complexiteit en impact. Om de belangen en invloedssfeer van betrokkenen te beschermen, worden niet alle projecten hier expliciet benoemd. In totaal betreft het circa vier projecten die een bovengemiddelde inzet en capaciteit vereisen.

Nieuwe opgaven

Op 25 september 2025 is de Beleidsregel Toepassing van de Wet Bibob gemeente Vijfheerenlanden 2025 vastgesteld. Er is bij vaststelling wel voorzien in budget voor een regievoerder Bibob maar niet in extra capaciteit bij VTH. Implementatie van dit beleid in het werkproces van VTH vereist echter ook extra inzet en capaciteit van VTH. Er is voor deze nieuwe opgave voorlopig 100 uur opgenomen. De daadwerkelijke inzet zal gemonitord worden.

Op 16 december 2025 heeft de raad het beleidskader “Erven Vol Kansen: Kaders voor transformatie en verbreding van agrarische erven” vastgesteld. Er is bij vaststelling van het beleid wel voorzien in budget voor 0,5 fte ten behoeve van keukentafelgesprekken en casemanagement, maar niet in extra capaciteit bij VTH. Verzoeken in deze categorie zullen echter ook extra inzet en capaciteit van VTH vragen. Er is voor deze nieuwe opgave voorlopig 100 uur opgenomen. De daadwerkelijke inzet zal gemonitord worden.

Ter bescherming van het winkelbestand in Leerdam is door de gemeenteraad gevraagd om te controleren op (vermenging van/met) detailhandel op het bedrijventerrein. Periodieke controle is in de huidige capaciteit in te plannen. Om daadwerkelijk handhavend op te treden is echter onvoldoende capaciteit aanwezig.

Omdat we als gemeente per 1-1-26 zelf meldpunt zijn voor personen met onbegrepen gedrag, woonhygiënische problematiek (WHP) én de Wet verplichtte GGZ (WvGGZ) is ook hier voorlopig beperkte inzet en capaciteit (10 uur toezicht Omgevingswet) voor opgenomen.

Inzet AI Assistent binnen werkprocessen

Na een kleinschalige proef met de inzet van Struck AI Assistent wordt onderzocht of dit instrument structureel geïmplementeerd kan worden binnen de VTH werkprocessen. Uit de kleinschalige proef is gebleken dat dit instrument betrouwbaar is en leidt tot betere dienstverlening door kortere doorlooptijden. In de tweede fase wordt onderzocht of inzet op informatieverstrekking voorafgaand aan indiening van een aanvraag en begeleiding, tussentijds informeren van initiatiefnemers tijdens de behandeling van de aanvragen mogelijk is.

Benchmark formatie en werkprocessen

In 2026 wordt door een extern bureau een benchmarkonderzoek uitgevoerd op VTH. Gevraagd is om een integrale analyse uit te voeren naar de capaciteitsbehoefte en urenbesteding binnen VTH. Daarbij staat centraal dat inzicht wordt verkregen in zowel de benodigde als de feitelijk ingezette capaciteit.

De onderzoeksvragen zijn:

- inzicht te verkrijgen in de aard en omvang van het huidige takenpakket van VTH, inclusief vergunningverlening, toezicht, handhaving en ondersteunende werkzaamheden;
- inzicht te verkrijgen in de actuele werkvolumes en de daarbij behorende benodigde capaciteit (uitgedrukt in uren en FTE), rekening houdend met servicenormen, beleidskeuzes en intensiteit van uitvoering;
- inzichtelijk te maken hoe de feitelijke urenbesteding zich verhoudt tot het takenpakket (verdeling directe werkzaamheden, indirecte uren, overleg, opleiding en overige activiteiten);
- de verhouding tussen benodigde en beschikbare capaciteit te duiden, inclusief eventuele tekorten, overschotten en knelpunten;
- een structurele methodiek te ontwikkelen waarmee de gemeente dit inzicht periodiek kan actualiseren en kan gebruiken voor sturing en planning.

De verwachting is dat door inzet van een extern bureau de tijdsbesteding voor VTH opgevangen kan worden binnen de regulier geplande uren van de beleidsadviseurs voor bedrijfsvoering en binnen de uren voor werkoverleg.

3. Van prioriteiten naar uitvoering

In onze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie zijn uitgangspunten en prioriteiten genoemd. In dit hoofdstuk komen deze terug en zijn ze uitgewerkt naar een geplande uitvoering in 2026. De prioriteiten en doelen in de U&H-strategie zijn meerjarig en kunnen en hoeven niet allemaal in 2026 te worden opgepakt. Om die reden is aangegeven in hoeverre de uitvoering is voorzien in 2026 en daarna.

De opbouw van dit hoofdstuk is naar:

- Inhoudelijke prioriteiten die volgen uit de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie
- Bijdrage van VTH aan gemeentelijke ambities
- Dienstverlening

Inhoudelijke prioriteiten

1. Strijdig gebruik van een pand									
Beoogd doel	Activiteiten in panden voldoen aan regels die landelijk, provinciaal, in het omgevingsplan of verleende vergunningen zijn vastgelegd								
Streven	Tegengaan van elk strijdig gebruik dat is gesignaleerd of geconstateerd								
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur	
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toezicht op elke verleende (tijdelijke) vergunning wijziging van gebruik ▪ Toezicht op elke verleende vergunning nieuwe panden waarbij bewoning is uitgesloten ▪ Opvolgen elke melding op strijdig gebruik door locatiebezoek ▪ 1 project gebiedstoezicht op panden met wisselende activiteiten in centrumgebied ▪ 1 project gebiedstoezicht op (vermenging van/met) detailhandel in een werklandschap ▪ Handhaving op overtredingen 							Regulier	B3/B4	
							Regulier	B3/B4	
							Regulier	E4/E5	
							Intensivering	E4/E5	
							Intensivering	E4/E5	
							Intensivering	E6	

2. (illegale) bewoning door arbeidsmigranten									
Beoogd doel	Veilige en gezonde huisvesting voor arbeidsmigranten die voldoet aan de regels en landelijke normen voor bewoning en (onder) verhuur								
Streven	Verminderen van het aantal aandachtspanden met huisvesting arbeidsmigranten								
Bijdrage effecten	Strikte bewaking van hersteltermijnen bij overtredingen								
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur	
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opstellen en actueel houden van het overzicht met locaties en aantallen arbeidsmigranten ▪ Selecteren van 20 aandachtspanden en uitvoeren van 10 controlebezoeken ▪ Gerichte controle op huisvesting arbeidsmigranten op Parc Merwede ▪ Handhaving op overtredingen 							Intensivering	E4/E5	
							Regulier	E4/E5	
							Intensivering	E4/E5	
							Regulier	E6	

3. Niet toegestane activiteiten in een archeologisch waardevol gebied

Beoogd doel	Voorkomen van aantasting van waardevolle gebieden							
Streven	Archeologische waarden zijn inzichtelijk en initiatiefnemers weten hoe te handelen							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toezicht op alle vergunde initiatieven in archeologisch beschermde gebieden 						Regulier	B3/7	

4. Niet toegestane toeristische (woning)verhuur en permanente bewoning in recreatiewoningen

Beoogde doel	Tegengaan van strijdige verhuur of strijdige bewoning recreatiewoningen							
Streven	Gerichte aanpak onveilige of overlastgevende verhuur of permanente bewoning							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toezicht op locatie na analyse van binnengekomen meldingen van inwoners ▪ Toezicht op locatie op basis van vermoedens uit data-analyse 						Regulier	E4	
						Regulier	E4	

5. Vergunning wet Bibob

Beoogde doel	Tegengaan van misbruik van Omgevingsvergunningen door criminelen							
Streven	Ondersteunen van Openbare Orde en Veiligheid/Bijzonder wetten (OOV/Bw) bij het tegengaan van misbruik van Omgevingsvergunningen door criminelen							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opvragen van gegevens ten behoeve van de integriteitsscreening bij aanvragen om een Omgevingsvergunning in de vastgestelde risicogebieden en risicosectoren. Verwachting 10 casussen 						Intensivering	F5	

6. Ondernijmende activiteiten in een pand

Beoogde doel	Bijdrage leveren aan het controleren van kwetsbare panden							
Streven	Ondersteunen van Openbare Orde en Veiligheid (OOV) bij het vormen van een actueel ondernijmingsbeeld, bijdrage aan integrale controles bij kwetsbare panden en bijdrage aan hercontroles bij gesloten/verzegelde panden							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Signaleren ondernijmende activiteiten vanuit (gebieds)toezicht ▪ Bijdrage aan integrale controles op kwetsbare panden die door OOV zijn aangedragen, verwachting is 50 integrale controles en deelname vanuit VTH ▪ Bestuurlijke opvolging na constatering 						Regulier	K2	
						Regulier	K3	
						Intensivering	K4	

7. Strijdige bewoning van een bedrijfswoning

Beoogde doel	Voorkomen van strijdige bewoning bij beëindiging van het bedrijf of verkoop van het bedrijf waardoor de bedrijfswoning niet meer bewoond mag worden							
Streven	Informeren van eigenaar als de situatie van een bedrijfswoning verandert en handhavend optreden bij strijdig gebruik							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informeren van eigenaren bij verkoop bedrijf en ▪ Handhavend optreden bij strijdig gebruik of beoordelen mogelijkheden legalisatie 						Regulier	B1	
						Regulier	B27	

8. Opvang van bijzondere doelgroepen

Beoogde doel	Veilige (tijdelijke) opvang van bijzondere doelgroepen							
Streven	Opvanglocaties voldoet aan minimale eisen							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toezicht op (veiligheids)voorzieningen, verwachting: 2 locaties 						Regulier	E14	

9. (ver)bouw in strijd met vergunning of regels: onderwijs, bijeenkomst, tijdelijke bouwwerken								
Beoogd doel	(ver)bouw voldoet aan ruimtelijke en bouwtechnische regels							
Streven	Risico gestuurde beoordeling van vergunningaanvragen en toezicht op realisatie volgens diepgang en frequentie van ons toetsings- en toezichtprotocol voor bouwwerken							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026						Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> Behandelen en beoordelen van vergunningaanvragen Toezicht op de realisatie van (ver)bouw, inclusief beoordelen van aanpak en resultaten van toetsing en toezicht dat private Kwaliteitsborgers uitvoeren Reageren op klachten/meldingen van inwoners 						Regulier Regulier/ Minder (Wkb) Regulier	B3-4, D B3-4, D B22	

10. Aantasting erfgoed of gebouwen met monumentale waarde								
Beoogd doel	Zorgvuldige bescherming en passend gebruik van erfgoed: voorkomen leegstand, deugdelijk onderhoud, uitstraling.							
Streven								
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026						Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> Informatieverstrekking naar eigenaren van erfgoed Zorgvuldig beoordelen van vergunningaanvragen/meldingen voor aanpassing van erfgoed Toezicht op elke vergunning of melding 						Regulier Regulier Regulier	B1 B6 B6	

11. Onvoldoende landschappelijke inpassing								
Beoogd doel	Aanleg en instandhouding van vastgelegde compensatie op natuur, landschap en groen							
Streven	Toezien op aanleg en instandhouding zoals met de initiatiefnemer is overeengekomen in overeenkomst of vergunning							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026						Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> Toezicht op realisatie en instandhouding landschappelijke inpassing op basis van inspectiedocument bij elk initiatief dat deze voorwaarde heeft. 						Intensivering	B26	

12. Illegale kap of ontbreken herplant								
Beoogd doel	Behoud van groen en waardevolle bomen							
Streven	Informatieverstrekking naar inwoners of bedrijven die bomen willen vellen en optreden bij illegale kap							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026						Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> Controle op 6 kapvergunning en verplichting tot herplant Reageren op iedere klacht/melding bomenkap 						Regulier Regulier	B9 B9	

13. Evenementen								
Beoogd doel	Plaats laten vinden van evenementen die voldoen aan de regels om veiligheid te garanderen							
Streven	Voorkomen van onveilige situaties met tijdelijke bouwwerken bij evenementen							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026						Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> Toezicht op tijdelijke bouwwerken bij B- en C- evenementen, verwachting is 50 specifieke controles (incl. brandveiligheid) 						Regulier	G4 + G7	

14. Exploitatie horeca								
Beoogd doel	Horeca die voldoet aan de regels							
Streven	Programmatisch en zoveel mogelijk integraal toezicht op de uiteenlopende aspecten die spelen bij de horeca ((brand)veiligheid, geluid, milieu, alcoholverstrekking, sluitingstijden)							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026						Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> 9 controles van terrassen op de Voorstraat in Vianen op Omgevingsvergunning terras meubilair en reclame, terras- en exploitatievergunning door toezichthouders VTH en BOA's 						Enmalig	B3, H7	

Bijdrage vanuit VTH aan algemene gemeentelijke ambities

1. Ontwikkelingen en initiatieven beoordelen aan inrichtingsprincipes en voorwaarden									
Beoogd doel	Ontwikkelingen en initiatieven voldoen aan de sturende inrichtingsprincipes van de Omgevingsvisie en voorwaarden vanuit duurzaamheid en milieukaders.								
Streven	Bij de ontwikkeling van woningen, bedrijvigheid, recreatie en agrarische activiteiten <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zijn bodem en water de sturende inrichtingsprincipes ▪ Voldoen deze aan de voorwaarden vanuit duurzaamheid, gezondheid, veiligheid en leefbaarheid ▪ Is de milieukwaliteit (geluid, stikstof, geur, etc) in balans met de functies en activiteiten in het gebied 								
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur	
Verwachte uitvoering in 2027						Uitvoering	NR UVP		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samen met ODU de lokale beleidskeuzes in te vullen voor milieu: bruidsschat, mengpaneel, opbouw en inhoud regels omgevingsplan 						Intensivering	A7		
Verwachte start vanaf 2028									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actualiseren VTH-toetsingskaders om activiteiten te beoordelen op inrichtingsprincipes, duurzaamheidsvoorwaarden en milieukaders uit de Omgevingsvisie 						Eénmalig	P6		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vertalen toetsingskader naar concrete indieningsvereisten 						Eénmalig	P6		

2. Groei bedrijvigheid op werklandschappen									
Beoogd doel	Faciliteren van de groei van de bedrijvigheid op werklandschappen								
Streven	Gerichte uitbreiding van werklandschappen								
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur	
Verwachte uitvoering vanaf 2028						Uitvoering	NR UVP		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Behandelen aanvragen omgevingsvergunningen en toezicht op omgevingsvergunningen 						Regulier/ODU	B3,4		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Anticiperen inzet ODU in werkprogramma ODU (vergunning milieu, melding, toezicht) 						Regulier	A3		

3. Bijdrage aan woningbouwopgave									
Beoogd doel	Realisatie van 5.000 woningen tot 2040								
Streven	Beoordelen van vergunningaanvragen en toezicht op realisatie met specifieke aandacht voor voorwaarden op veiligheid, gezondheid en duurzaamheid								
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur	
Verwachte uitvoering in 2026						Uitvoering	NR UVP		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beoordelen vergunningaanvragen met diepgang conform toetsingsprotocol op duurzaamheid, gezondheid en veiligheid 						Regulier	B1-4		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toezicht tijdens de bouw met een frequentie en diepgang conform toezichtprotocol op duurzaamheid, gezondheid en veiligheid 						Regulier	B3,4		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderzoek naar BLVC beleid en uitvoering andere gemeenten (2026) 						Eénmalig	P4		
Verwachte start vanaf 2027									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennisopbouw innovatieve bouw (houtbouw, tiny houses, circulaire bouwstoffen) 						Eénmalig	P3		

4. Transitie duurzame en toekomstbestendige landbouw									
Beoogd doel	Faciliteren van agrarische ondernemers bij verbreding van activiteiten of nieuwe bedrijfsactiviteiten								
Streven	Toepassen van passende VTH-instrumenten om te kunnen toetsen aan beleid en voorwaarden en om verandering van activiteiten te reguleren								
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur	
Verwachte uitvoering in 2026						Uitvoering	NR UVP		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bijdrage aan implementatie VAB-beleid in proces VTH om verandering van activiteiten mogelijk te maken (regels omgevingsplan, (tijdelijke) vergunning) 						Eenmalig	P7		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Begeleiden van agrariërs die gebruikmaken van de VAB-regeling 						regulier	P7		

5. Circulaire samenleving								
Beoogd doel	De bedrijvigheid is in 2050 (zoveel mogelijk) schoon en emissie loos							
Streven	Kennissopbouw innovatieve bouw (houtbouw, tiny houses, circulaire bouwstoffen)							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP
▪ Niet van toepassing								
Verwachte start vanaf 2027								
▪ Onderdeel van opleiding						Nvt	P3	

6. Opwekken en opslaan van duurzame energie door inwoners en ondernemers								
Beoogd doel	Minimaliseren van risico's en overlast bij plaatsing duurzame energiebronnen en energie opslag							
Streven	Vertalen van regels in het Omgevingsplan naar indieningsvereisten							
Bijdrage effecten	Veilig	Gezond	Leefbaar	Duurzaam	Natuur	Cultuur	Financiën	Bestuur
Verwachte uitvoering in 2026							Uitvoering	NR UVP
Niet primair voor VTH relevant								
Verwachte start vanaf 2028								
▪ Vertalen regels in het Omgevingsplan naar indieningsvereisten voor aanvragers						Eénmalig	P5	
▪ Inzicht bieden van regels via DSO en gemeentelijke website						Eénmalig	P5	

Dienstverlening aan initiatiefnemers en belanghebbenden

1. Begeleiden van initiatieven			
Beoogd doel	Gemeentelijke dienstverlening bij begeleiding van initiatieven voldoet aan de uitgangspunten van de Omgevingswet en het toetsings- en toezichtprotocol dat is vastgelegd in de U&H-strategie		
Streven	Beoordelen van wenselijkheid en haalbaarheid op conceptverzoeken Initiatiefnemers betrekken belanghebbenden op basis van gemeentelijk participatiebeleid Duidelijke informatieverstrekking aan initiatiefnemers en belanghebbenden via gemeentelijke website, Digitaal Stelsel Omgevingswet (lokale regels en vragenbomen) telefoon en email Volgen van toetsings- en toezichtprotocol		
Verwachte uitvoering in 2026		Uitvoering	NR UVP
▪ Behandelen van 300 conceptverzoeken			
▪ Behandelen 775 aanvragen omgevingsvergunning met toetsing conform toetsingsprotocol			
▪ Toezicht op 775 verleende omgevingsvergunning conform toezichtprotocol			
▪ Behandelen van 1000 informatieverzoeken van initiatiefnemers en belanghebbenden			
▪ Actualiseren van informatie op gemeentelijke website			
▪ Actualiseren van vragenbomen en gemeentelijke regels in DSO			
▪ Begeleiden van 15 initiatiefnemers die gebruikmaken van de VAB-regeling			
		Regulier	B2
		Regulier	B3,4,6
		Regulier	B3,4,6
		Regulier	B1
		Regulier	A9
		Regulier	A7
		Regulier	P7

2. Actuele werkprocessen			
Beoogd doel	Werkprocessen en VTH-applicaties zijn ingericht conform Omgevingswet en Wkb		
Streven	Actualiseren op basis van ontwikkeling wetgeving, jurisprudentie, instructieregels, aanpassingen regels omgevingsplan, praktijkervaringen met Omgevingswet en Wkb		
Verwachte uitvoering in 2026		Uitvoering	NR UVP
▪ Beheer en inrichting applicaties, zaaksystemen en werkprocessen			
		Regulier	A5
▪ Werkprocessen en werkinstructies			
		Regulier	A12

3. Termijn van behandeling			
Beoogd doel	Besluitvorming binnen wettelijke termijn		
Streven	Besluitvorming aanvragen omgevingsvergunning voor minimaal 95% binnen wettelijke termijn Ontvankelijkheidstoets op aanvragen omgevingsvergunningen binnen 10 werkdagen		
Verwachte uitvoering in 2026		Uitvoering	NR UVP
▪ 100% behandeling van alle aanvragen omgevingsvergunning waarvan 95% binnen wettelijke termijn			
		Regulier	B1-21

4. Controleren op naleving van regels			
Beoogd doel	Risicogericht controleren op de naleving van regels en voorschriften Omgevingsplan, afgegeven vergunningen en algemene regels.		
Streven	Controle op alle verleende omgevingsvergunningen bouw en monumenten Controle op naleving van eisen van elk bouwveiligheidsplan Steekproefsgewijs controleren van nieuwe of verbouwde vergunningsvrije bouwwerken Sanctioneren van geconstateerde overtredingen		
Verwachte uitvoering in 2026	Uitvoering	NR UVP	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Controle bouwen: verwachting 775 ▪ Controle monumenten: verwachting 20 ▪ Controle vergunningsvrije bouwwerken: verwachting 100 ▪ Controle op bouwveiligheidsplan: verwachting 300 ▪ Aanschrijving na overtreding: verwachting 50 ▪ Handhaving bouwen, ruimtelijke kwaliteit en brand/omgevingsveiligheid: verwachting 300 	Regulier	B3, B4	
	Regulier	B6	
	Regulier	B24	
	Regulier	B25	
	Regulier	E6	
	Regulier	B27	

4. Systematiek uitvoeringsprogramma

VTH-instrumenten

Voor de werkzaamheden is benoemd welke instrumenten we inzetten en welke aantallen we verwachten. Dit is gebaseerd op een analyse van de vorig jaar in onze registratiesystemen vastgelegde aantallen informatieverzoeken, vergunningaanvragen, meldingen, handhavingsverzoeken en een inschatting voor de situatie in het komende jaar. Ook zijn de doelen uit onze U&H-strategie meegenomen.

Ureninzet

De geplande aantallen VTH-instrumenten zijn voor zover mogelijk voorzien van een kengetal: een gemiddeld aantal uren dat benodigd is om één instrument in te zetten (bijvoorbeeld een vergunning of melding afhandelen, toezicht uitoefenen). Door aantallen te vermenigvuldigen met kentallen ontstaat een totaalbeeld van de verwachte uren. Voor een aantal instrumenten kunnen we geen aantallen en kentallen hanteren; dan is volstaan met een urenraming. In verschillende sessies zijn de VTH-instrumenten doorgenomen en zijn aantallen en urenramingen gemaakt en onderling besproken.

Formatie

Dit uitvoeringsprogramma geeft inzicht in en een onderbouwing van de formatie die geraamd is om de gevraagde dienstverlening te bieden en om de prioriteiten en doelen uit de risicoanalyse te realiseren. Dit is vergeleken met de formatie die beschikbaar is.

5. Programmering van de uitvoering

Onderstaande tabellen geven inzicht in de geplande werkzaamheden en producten met de planning van aantallen en de ureninzet in FTE.

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Algemene werkzaamheden en dienstverlening			
A1	Inhoudelijk overleg/werkoverleg over initiatieven, aanvragen en zaken		0,5
A2	Bedrijfsvoering (P&C), uitvoeringsprogramma en jaarverslagen		0,5
A3	Coördinatie van uitvoeringsdiensten (ODU, VRU, etc)		0,4
A4	Afstemming samenwerkingspartners (politie, provincie en waterschap)		0,1
A5	Beheer en inrichting (VTH) applicaties, zaakstelsel en werkprocessen		0,8
A6	Implementatie nieuwe landelijke wet- en regelgeving		0,4
A7	Bijdrage kerninstrumenten: omgevingsplan, visie/programma, DSO		0,2
A8	Opstellen en wijzigen beleid en verordeningen		0,4
A9	Website, sociale media, gemeentelijke uitgaven, informatieverstrekking, pers		0,3
A10	Organisatietaken: werving, stage, inwerken, coördinatie en regie		0,1
A11	Afhandeling Woo verzoeken	10	0,1

A12	Werkprocessen en werkinstructies		0,1
	Totaal		3,4

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Omgevingswet: aanvragen, meldingen en toezicht			
B1	Informatieverstrekking: klantvragen via fysieke en digitale loket	1000	0,7
B2	Conceptaanvragen (incl. omgevingstafel)	300	3,5
B3	Omgevingsplanactiviteit bouwen: ruimtelijk deel	500	4,0
B4	Omgevingsplanactiviteit bouwen: technisch deel	275	2,8
B5	Wijzigen omgevingsplan (uitvoering ligt bij Team RO)		-
B6	Omgevingsplanactiviteit (rijks)monument en sloop in beschermd gebied	20	0,0
B7	Omgevingsplanactiviteit aanleg, beperkingen, werk, niet zijnde bouwwerk	5	0,0
B8	Omgevingsplanactiviteit uitweg of inrit	25	0,1
B9	Omgevingsplanactiviteit kappen bomen of vellen houtopstand	6	0,0
B10	Omgevingsplanactiviteit reclame	10	0,0
B11	Omgevingsplanactiviteit aanleg of veranderen weg	2	0,0
B12	Omgevingsplanactiviteit geluid weg	0	0,0
B13	Omgevingsplanactiviteit opbreken en graven	0	0,0
B18	Intrekken van een omgevingsvergunning	5	0,0
B19	Melding en toezicht slopen, inclusief asbest (uitvoering ODU)	-	-
B20	Melding en toezicht mobiel puinbreken bij sloop (uitvoering ODU)	0	0,0
B21	Gebruiksmelding brandveiligheid	20	0,0
B22	Overlastmeldingen bouw of sloop	50	0,1
B23	Overlastmeldingen installaties (geluid en trilling airco, warmtepomp)	15	0,0
B24	Toezicht vergunningvrije bouwwerken	100	0,2
B25	Toezicht op omgevingsveiligheid/bouwveiligheidsplan	400	0,3
B26	Toezicht op realisatie en instandhouding landschappelijke inpassing	4	0,0
B27	Handhaving bouwen, ruimtelijke kwaliteit, asbest en brand/omgevingsveiligheid	300	0,9
	Totaal		12,8

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Rechtsmiddelen			
C1	Behandelen bezwaar vergunningen	85	0,9
C2	Behandelen bezwaar handhaving	10	0,1
C3	Behandelen voorlopige voorziening, (hoger) beroep vergunningen	10	0,1
C4	Behandelen voorlopige voorziening, (hoger) beroep handhaving	5	0,0
	Totaal		1,1

Omschrijving	Aantal	Inzet (fte)
--------------	--------	-------------

Gevolgklasse 1 (Wkb)			
D1	Bouwmelding Wkb	50	0,1
D2	Gereedmelding Wkb	50	0,3
D3	Melding strijdigheid Wkb	5	0,0
D4	Informatieplichten (start en einde)	400	0,1
	Totaal		0,6

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Gebruik bestaande bouw			
E3	Handhaving huisvesting en inzet woon hygiënische problematiek	50	0,1
E4	Toezicht strijdig gebruik gebouwen en percelen (bedrijfsactiviteiten, illegale bewoning, recreatie)	60	0,1
E5	Toezicht strijdig gebruik bedrijfspanden en -percelen (bedrijfsactiviteiten, opslag, bewoning)	50	0,1
E6	Handhaving strijdig gebruik	50	0,1
E7/12	Toezicht bestaande bouw	65	0,2
E13	Toezicht kinderopvang	1	0,0
E14	Huisvesting bijzondere doelgroepen / tijdelijke huisvesting	2	0,0
E15	Selectie aandachtspanden arbeidsmigranten en controles op huisvesting	10	0,0
	Totaal		0,6

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Vergunning, melding, ontheffing en toezicht Bijzondere Wetten			
F5	Vergunning wet Bibob	10	0,1
	Totaal		0,1

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Evenementen			
G4	Bouwkundig toezicht evenement B	7	0,0
G7	Bouwkundig evenement C	3	0,1
	Totaal		0,1

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Handhaving			
I1	Behandelen handhavingsverzoek	10	0,2
I3	Effectueren van dwangsom of bestuursdwang	2	0,0
I4	Gedoogbesluit	2	0,0
	Totaal		0,2

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Openbare Ruimte - Openbare orde en veiligheid			
K2	Signalering ondermijning	20	0,0
K3	Deelname aan controles aandachtspanden ondermijning	50	0,2

K4	Handhaving ondermijning (sluiting panden, controles)	8	0,0
	Totaal		0,2

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Landelijke projecten			
O1	Opvolging geven aan landelijke prioriteiten	2	0,1
	Totaal		0,1

Omschrijving		Aantal	Inzet (fte)
Prioriteiten U&H-strategie			
P1	Actualiseren informatie website		0,1
P2	Onderzoek naar inzet AI-assistent voor verbetering Dienstverlening		0,1
P3	Kennisopbouw innovatieve bouw (houtbouw, tiny houses, circulaire bouwstoffen)		2027
P4	Onderzoek BLVC beleid en uitvoering		0
P5	Voorwaarden in omgevingsplan (openbare ruimte/panden) opwekken en opslaan energie		2027
P6	Actualiseren toetsingskaders om te beoordelen op inrichtingsprincipes, duurzaamheidsvoorwaarden en milieukaders vd omgevingsvisie		2028
P7	Bijdrage aan implementatie VAB-beleid in proces VTH om verandering van activiteiten mogelijk te maken (regels omgevingsplan, (tijdelijke) vergunning)		0,2
	Totaal		0,5

6. Inzicht in inzet

Als we de geraamde capaciteit afzetten tegen de beschikbare capaciteit dan ontstaat het beeld in onderstaande tabel (aantallen zijn in fte). De beschikbare capaciteit is gebaseerd op het formatiebudget en de vaste formatie die daarvoor beschikbaar is.

Functie	Geraamde capaciteit	Beschikbare capaciteit	Vershil
Applicatiebeheer	1,0	1,0	
Beleid VTH	2,4	2,5	+ 0,1
Administratief VTH	1,6	1,9	+ 0,3
Vergunningen Omgevingswet	6,6	5,6	- 1,0
Juridisch adviseur	2,5	2,7	+ 0,1
Toezicht Omgevingswet	4,7	5,0	+ 0,3
Handhavingsjurist algemeen	0,7	0,7	
Totaal	19,5	19,4	- 0,4

Uit de tabel blijkt dat er in totaal 0,4 fte speelruimte in de formatie zit.

Bij dit verschil zijn nog enkele opmerkingen te maken:

- De totale bezetting op de formatie is op orde. De krapte op de arbeidsmarkt leidt ertoe dat er relatief onervaren medewerkers zijn aangetrokken. Bij vergunningen is 1 van de 6 mensen 'nieuw in het vak' en 2 van de 6 hebben beperkte ervaring. Dit betekent dat er voldoende tijd en aandacht nodig is voor training on the job en de coaching van nieuwe medewerkers. Hier is in de capaciteitsraming rekening mee gehouden.

- Bij de functie Vergunningen Omgevingswet wordt het verschil tussen geraamde- en beschikbare capaciteit gedicht door inzet van extra inhuur. Op legesplichtige diensten onder de Omgevingswet wordt budgetneutraal capaciteit ingehuurd. Daarnaast is er ruimte binnen het budget Invoering Omgevingswet.
- Ad-hoc inzet is op basis van de beschikbare formatie (inclusief de extra inhuur) niet mogelijk. Bij verzoeken om meer dan incidentele inzet moet het bijbehorend budget beschikbaar gesteld worden.

7. Citeertitel, inwerkingtreding en ondertekening

1. Deze beleidsregel wordt aangehaald als Uitvoeringsprogramma 2026 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving;
2. De beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden op 31 maart 2026.

Burgemeester en wethouders,

*Judith de Jonge
Secretaris*

*Sjors Fröhlich
Burgemeester*